

Oponentský posudek na bakalářskou práci Anety Šulcové Prožívání bezdětnosti žen ve středním věku

Práce je kvalitativní studii částí rozhovorů s pěti ženami středního věku na téma středního věku, zaměřuje se na úseky, ve kterých se ženy vyjadřují k vlastní bezdětnosti. Má 72 stran bez příloh a čerpá ze 71 citace.

Teoretický úvod je tématicky pestrý, avšak neodbíhající od problematiky bezdětnosti. Postupně se dotýká hlavních oblastí řešených v psychologické literatuře v souvislosti s bezdětností, například příčin bezdětnosti, vnímání vlastní bezdětnosti, pohledu společnosti na bezdětnost, vlivu bezdětnosti na životní kvalitu a prožívání, hranice dobrovolné a nedobrovolné bezdětnosti, hranice definitivní bezdětnosti. Teoretická část se dobře čte, je velmi informativní, hustě procitovaná a přináší ucelený pohled na problematiku. Až ji bude autorka jednou přetvářet do jiného typu publikace, doporučila bych ještě znovu přečíst, vychytat chybičky a protřídit poznatky, které se v teoretické části v různých částech textu opakují.

V empirické části nejprve autorka detailně popisuje vzorek participantek a kontext sběru dat. Následně informovaně a srozumitelně vysvětluje postup kvalitativní analýzy a v následující výsledkové části dokazuje, že se jí tento postup podařilo velmi dobře aplikovat. Ačkoli dat vlastně nebylo k dispozici mnoho, vytěžila z nich řadu nesmírně zajímavých témat, která se s bezdětností pojí. Ostatně vzorek participantek je sice malý, ale velmi variabilní a řada témat se vynořuje u jedné či dvou z nich, jiná zase u jiné. Při interpretacích postupuje odvážně v tom smyslu, že se snaží hledat i za povrchní úrovní vyjádření respondentek, které je často poměrně stručné. Zároveň ale si zachovává opatrnost a odstup a své interpretace prezentuje na úrovni spekulací, nebo nabízí několik možných interpretací.

Velmi kvalitní částí práce je diskuze, kde autorka zcela tak, jak to má být, konfrontuje vlastní zjištění z empirické práce z teoretickými poznatky a teoriemi. Velmi přesvědčivě tak například dokládá obtíže s odlišením dobrovolné a nedobrovolné bezdětnosti, se kterým literatura často pracuje, nebo otvírá v literatuře málo zpracované téma nepřijetí konečnosti bezdětného stavu.

Celkově v práci prokázala, že je bez problémů schopna načíst si literaturu k tématu, porozumět jí a shrnout ji do uceleného textu. Dále se jí podařilo velmi dobře nasát postupy kvalitativních metod analýzy dat a vytěžit data, která jí byla poskytnuta. Nakonec vznikl text, který působí zcela profesionálně, nevzbuzuje žádné pochyby, že bylo něco zanedbáno a byl pro mě jako pro čtenáře velmi poutavý.

S radostí doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborně

Jitka Lindová